

EUROPSKI SUSRET ZA ZBORNU I ORGULJAŠKU GLAZBU »VENECIJA 1979«

Pod pokroviteljstvom Europskog savjeta u Strasbourgu, Europskog centra i univerziteta u Tübingenu te ministarstva za kulturu Baden-Württemberg kao i općine Venecija, zavoda za turizam, Udruženja za orguljašku i orguljarsku kulturu te Italijansko-njemačkog udruženja za kulturu održan je u Veneciji od 28. srpnja do 6. kolovoza susret za zbornu i orguljašku glazbu, na koji su bili pozvani pjevači i orguljaši, kako bi u zajedničkom seminarском radu upoznali čuvena glazbena djela venecijanskih majstora 17. i 18. stoljeća. Suradivao je i orkestar Collegium musicum univerziteta u Tübingenu.

Seminar za orguljašku glazbu vodio je prof. Roberto Micconi, naslovni orguljaš u bazilici sv. Marka u Veneciji. Skupilo se 12 orguljaša iz Engleske, Zap. Njemačke, Italije i Jugoslavije (Angela Tomanić). Radili su u raznim crkvama gdje se nalaze obnovljene orgulje iz orguljarske radionice Petra Nakića (r. 1694 u selu Bulić u Dalmaciji) i njegovih nasljednika. Kompozicije koje su bile na programu detaljno su proučili u pogledu oblika, registracije, interpretacije i tehničke sviranja. Kod individualne nastave profesor je davao naročito iscrpne upute za izvođenje skladbi različite značaja (toccate, ricercari, canzone, sonate, mise), sa kojima su orguljaši nastupili na zaključnim koncertima u crkvama S. Maria del Riposo i S. Maria della Pietà na instrumentima Petra Nakića iz godina 1751. i 1759. Ulaznina od svih koncerata bila je namijenjena za restauriranje orgulja na desnom koru u bazilici sv. Marka.

Učesnici su bili oduševljeni brižljivom pripremom i stručnim radom prof. Micconija i željeli su da se takvi susreti održe ponovno.

Angela TOMANIĆ

OSJEČANI U PEČUHU

Operni umjetnici izvan naših najvećih centara rijetko imaju priliku da gostuju u inozemstvu, pa bili i najbolji. Zato je osječkim opernim umjetnicima dobro došla kulturna suradnja gradova Osijek — Pečuh, te su 21. travnja 1979. nastupili u tom mađarskom gradu u njihovoj izvedbi Puccinijeve *Toske*. U mađarsku izvedbu uključili su se dirigent Željko Milner, nositeljica naslovne uloge Branka Galić i tumač lika Scarpije Antonios Filippatos, svi članovi Opere Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku. Osječki su umjetnici postigli pun uspjeh, osiguravši sebi i dalje gostovanja u susjednoj Mađarskoj.

Ipak, neobično je jedno: dok za osječke interprete pokazuju zanimanje i u Mađarskoj, za jednu sjajnu Toscu kakva je nositeljica nagrade »Milka Trnina« (baš za tu ulogu!) Branka Galić, impresivnog Scarpiju Filippatosa (koji je prije pjevao u nekoliko zemalja) i dirigenta Milera, poznatog kao izvanredan »cizeler«, također nosioca više nagrada i priznanja — naši muzički centri u domovini ne pokazuju baš nikakvo zanimanje!

A. R.

BIO JE TO BLAGDAN CRKVENE GLAZBE

(Uz 80. obljetnicu praizvedbe Perosijeva oratorija *La Risurrezione di Cristo*)

Koncem prošle godine navršilo se je 80 godina od prvog izvođenja najpoznatijeg, najpopularnijeg i možda najljepšeg Perosijeva oratorija *La Risurrezione di Cristo*. Bilo je to točno 13. prosinca 1893. u rimskoj bazilici »Santi Apostoli«. U susretu s prijateljima Perosi se često navraćao na taj događaj; tako da je više puta pričao o tome s prijateljem Arcangelom Paglialunga. Svoja sjećanja na ta pričanja objavio je Paglialunga u *Osservatore Romano* uz 80. obljetnicu praizvedbe oratorija. Za naše čitatelje ovdje prenosimo dio tih sjećanja.

13. prosinca 1893., točno u 17 sati Perosi je digao ruke za početak. Masa je još ulazila u lađe bazilike. U prvom redu sjedilo je petnaestak kardinala; otraga su se nalazili neki vrlo poznati glazbenici: Mascagni, Mascheroni, Marchetti. Puccini je poslao čestitku. Orkestar se je nalazio pred glavnim oltarom a zbor na drvenoj tribini. »Odličan je bio taj rimski orkestar kojim je inače dirigirao Ettore Pinelli — pripovijedao je Perosi. Oni gudači, one trombe ... A prekrasni glas Fusce u ulozu Marije, pa onaj Sablia kada je neponovljivo zapjevao ariju *Pax Vobis* ...« Don Lorenzo je tada imao 26 godina. Njegovo je ime već bilo poznato po misama skladanim za zbor sv. Marka u Veneciji i posebno po oratorijima: *Passio*, izvedenom godinu dana ranije u Milanu, po *Trasfigurazione* i *La Risurrezione di Lazzaro*, izvedeni s velikim uspjehom u kazalištu »Fenice« u Veneciji u prvim mjesecima 1898.

Risurrezione di Cristo bio mu je, dakle, četvrti oratorij, i tko je imao priliku slušati koji dio u maestrovu izvođenju na glasoviru govorio je da je to nešto velika. Možda je imao pravo Romain Rolland kad je izjavio slušajući jednom Perosijevu glazbu: »On je lastavica koja najavljuje lijepu sezonu talijanske glazbe.«

Za tu zgodu Perosi je u pratnji oca, jednog maglovitog jutra u studenom, stigao u Rim. Smjestio se u hotelu »Minerva.« Prvoga prosinca počele su probe u palači »Cancellaria.« Bilo je to prvo čitanje partiture. Drugog prosinca maestro je pošao u Vatikan u posjet kardinalu Rampolli. Vratio se je tamo opet 6. prosinca kada je bio u audijenciji kod Lava XIII. Papa je vrlo srdačno primio mladog umjetnika kojega je pratio markiz Saccheti. Rimske novine sutradan su pisale da se je audijencija nepredviđeno produžila. Maestro je tada rekao papi, da je njegovu imenu posvetio novi oratorij. »Već sam ranije bio u audijenciji kod pape — deset godina ranije — 1888. prigodom jednog hodočašća iz Pijemonta, Poklonio sam tada papi desetak moteta za tri, četiri i osam glasova. Zamislite, moteti jednog sedamnaestogodišnjaka.« Papi je rekao comm. Dufour, da je mladi Perosi odlučio cijeli svoj život posvetiti crkvenoj glazbi. Papa je položio ruke na mladičevu glavu koji je od uzbuđenja počeo plakati. Sjećajući se jednom zgodom toga događaja nadodao je Perosi: »Koji mjesec dana nakon toga i jedna mlada djevojka počela je plakati pred Leonom XIII.; bila je to Tereza iz Lisieuxa koja je željela ući u karmel u ranoj životnoj dobi.«